

V Á N O C E 1 9 7 8

SONDY

PF. 1979

O B S A H

Dopis otce synovi - Překlad
O.F. Babler

Milý Jene,

Bližší se pozvolna čas, kdy budu musit jít cestou, z které není návratu. Nemohu Tě vzít s sebou a zanechávám Tě na světě, na kterém dobrá rada není zbytečná.

Viděl jsem svět déle než Ty, a viděl jsem mnohou hvězdu s nebe padat a mnohou hůl, na kterou se člověk spoléhal, se zlomit. Proto Ti dám některé rady a povím Ti, co jsem tu shledal a čemu mě naučil čas.

Není nic veliké, co není také dobré, a není nic pravdivé, co netrvá. Člověk tu není doma a nechodí tu ve svém špatném kabátci jen tak. Neboť hle, všechny ostatní věci s ním a kolem něho jsou i zanikající, aniž o tom vědí, člověk však je si svého života vědom a podobá se vysoké a stálé stěně po níž miji hra stínů. Všechny věci s ním a kolem něho jsou pomíjivé, jsou podrobeny cizí libovůli a moci, on však je svěřen sám sobě a má svůj život v rukou. Není tedy pro něho lhostejno, jde-li vpravo či vlevo.

Nedej si namluvit, že si může poradit, a že sám zná svou cestu.

Tento svět je pro něho příliš málo, ale světa neviditelného nevidí ani nezná. Ušetři si proto zbytečnou námahu, nepůsob si zbytečných útrap a a buď si vědom sebe sama.

Měj se za příliš dobrého, než abys činil zlo.

Nepřipoutávej svého srdce k věci pomíjivé.

Pravda se neřídí podle nás, milý synu, ale my se musíme řídit podle ní. Co můžeš vidět, to viz a použivej svých očí, pokud se však týče věcí neviditelných a věčných, přidržuj se slova Božího.

Zůstaň věren náboženství svých otců a měj v nenávisti teologické tlučhuby. Neobávej se nikoho tak jako sebe sama. Uvnitř v nás je soudce, který nezklame a na jeho hlasu nám musí záležeti více než na potlesku celého světa a na moudrosti Řeků a Egyptanů. Umiň si, synu, že nepodnikneš nic proti jeho hlasu,

a ať máš jakékoli záměry a úmysly, nejdříve se ťukni do čela a taž se ho o radu. Mluví zpočátku jen tiše a blábolí jako nevinné dítě, ale máš-li jeho nevin-
nost v úctě, rozpoutá zvolna jazyk a promluví k to-
bě zřetelněji. Uč se rád od jiných, a kdekoli se
hovoří o moudrosti, lidském štěstí, světle, svobodě,
ctnosti atd., tam pilně naslouchej. Neveř však pří-
liš rychle a ochotně, neboť nepřinášejí všechna
mračna vodu a způsobů je také mnoho. Někteří si to-
tiž myslí, že mají věc, dovedou-li o ní mluvit a
mluví-li o ní. Slova jsou jen slova, a kdekoli ply-
nou příliš lehce a pohotově, tam se měj na pozoru, 四四
neboť koně, které za sebou táhnou naložený povoz,
chodívají pomalejším krokem. Neslibuj si nic od
honby a honců, a kdekoli je na ulici hluk, raději se
vzdaš. Chce-li Tě někdo učiti moudrosti, pohlédni
mu do očí. Je-li domýšlivý, a byť byl sebeučenější
a sebeslavnější, nech ho bít a zřekni se jeho po-
selství. Co kdo nemá, nemůže ani dávat. A svoboden
není ten, který si myslí, že může dělat, co chce,
ale svoboden je, kdo dovede chtít to, co dělat má.
A moudrý není ten, který si myslí, že všechno ví,
ale moudrý je, kdo ví o své nevědomosti a tím
se zbavil domýšlivosti. Co je v mozku to je v moz-
ku. A bytí je první ze všech vlastností. Jde-li Ti
o moudrost, hledej ji a nedbej věcí svých, nýbrž
zlom svou vůli a čekej trpělivě, co přijde. Uvažuj
často o posvátných věcech a buď si jist, že Ti to
bude k užitku, a že to v Tobě bude po celý den pů-
sobil jako kvásek. Nepohrdej žádným náboženstvím,
neboť všechna jsou určena duchu, a nikdy nemůžeš
vědět, co se skrývá za nevzhlednými obrazy. Pohr-
dati je snadné, synu můj, ale mnohem lepší je chá-
pati. Nepoučuj druhých, dokud sám nejsi vyučen.
Zastávej se pravdy, kdykoli můžeš, a dej se pro ni
třeba nenávidět. Ale vez, že Tvoje věc není věcí
pravdy, a dbej, aby nesplývaly, nebo pozbudeš všech
zásluh. Čiň dobro jen jakoby maně a nestarej se
co z toho bude. Žádej si jen jednoho, ale toho si
žádej z plna srdce. Pečuj o své tělo, ale ne tak,
jako by bylo Tvou duší.

Buď čestný vůči každému, ale nesvěřuj se kdekomu. Nevměšuj se do cizích záležitostí, ale svých si hleď pilně. Nelichoť nikomu a nedej si lichotit. Cti každého podle jeho stavu, ale zahanbi ho, nezasluhuje-li si toho. Nedluž nikomu nic, ale jednej s každým uctivě, jakoby byl Tvým věřitelem. Nechtěj býti vždy velkomyslným, ale spravedlivým buď vždy. Nečiň nikomu šedivých vlasů, ale jednáš-li vždy správně, nemusíš mít starost, že Ti vlasy předčasně zěšediví. Nedůvěřuj gestikulaci, a chověj se, jak Ti od přírody dáno. Pomáhej a dávej rád, máš-li z čeho, ale nedomýšlej si proto, že bys byl něco vyššího. Nemáš-li však z čeho, ~~не жасрай~~ měj aspoň doušek čerstvé vody po ruce a nedomýšlej si proto, že bys byl něco nižšího. Nezpůsob žádné dívce žalu a pomni, že také tvoje matka bývala dívkou. Neříkej všechno, co víš, ale vždy věz, co říkáš. Nepřivěšuj se k velikým. Nesedávej s posměváčky, neboť to jsou nejbídnější ze všech tvorů. Ne pobožnůstkářů, ale lidí zbožných si važ a drž se jich. Člověk mající pravou bázeň Boží v srdci, je jako slunce, které svítí i hřeje, ač nemluví. Konej co je hodno odplaty, ale nežádej si jí. Máš-li nouzi, postěžuj si sám sobě, ale nikomu jinému. Měj vždy něco dobrého na mysli. Až zemru, zatlač mi oči a neoplákávej mne. Stůj při své matce a cti ji, dokud bude živa, a pochovej ji po mém boku. Rozjímej denně o smrti a životě a o tom, jak dojdeš života věčného, a buď vesel. Neodejdi pak ze světa, aniž něčím veřejně prokážeš svou lásku a úctu k zakladateli křesťanství.

Tvůj věrný otec

Matthias Claudius

